

**KREDİLİ HARCAMA
REKOR SEVİYEDE**

Cüzdan eridi bütün yük karta bindi



▲ Ekonominin geçtiği zorlu viraajda en büyük sıkıntıyı dar gelirli yaşıyor. Enflasyondaki tırmanış trendi sürerken kur karşısında cebindeki parası eriyen vatandaş çözümü kredi kartında buluyor. Merkez Bankası verilerine göre 4 Ağustos haftasında banka kartı ve kredi kartı işlemler tutarı yüzde 2 artarak 181 milyar TL seviyesiyle yeni rekor kırdı. Kartlı harcamada ilk sırayı market alışverişi alırken onu vergi ödemeleri takip etti. BKM verilerine göre hazıranda Türkiye'deki toplam kredi kartı sayısı ise 108 milyonu aştı. S/5



Enflasyon kartlı harcamaları patlattı

Türkiye'de seçimden sonra ekonomi yönetiminin kısmi değişimi ile rasyonel politikalara dönüş ile enflasyonun düşeceğine dair umutlar arttı. Ancak ekonomi yönetimi kademeli olarak dönüşüm olacağını açıklarken enflasyonun düşmesi için seneyi işaret etti. Enflasyon temmuzda aylık bazda yüzde 9,49 artarken, Ocak 2022'den bu yana en yüksek seviyeyi görmüş oldu. Canavar karşısında erirken, vatandaşlar çareyi kredi kartında buldu. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre, 4 Ağustos haftasında banka kartı ve kredi kartı işlemler tutarı yüzde 2,1 artışla 181.6 milyar TL seviyesine yükseldi. Böylelikle kartlı harcamalarda yeni rekor görüldü. Kartlı harcamalarda market alışverişi ilk sırada yer alırken, onu kamudaki vergi ödemeleri ikinci sıra ile takip etti. Kartlı harcamalarda tüketim kategorileri incelendiğinde artışlar genelle yayıldığı, bunun yanında en belirgin haftalık artışların hizmet sektörleri, çeşitli gıda ve eğitim-kırtasiye harcamalarında yaşandığı tespit edildi. Harcamaları azalan az sayıda alt gruplar arasında ise elektrik-elektronik ve mobilya dikkat çekti. Bu işlemlerden ayrı olarak açıklanan internet üzerinden yapılan alışverişlerde ise haftalık 2,1 milyar TL azalış ile 57,3 milyar TL'ye düşüş gerçekleşti. Kartlı harcamalarda internet dahil, vergi ve BES ödemeleri hariç toplam alışverişin son 4 haftalık ortalamasının yıllık değişimi de yüzde 152 artış ile hızlanma kaydetti. Öte yandan Bankalararası Kart Merkezi (BKM) verilerinden elde edilen bilgilere göre; Haziran ayı itibarıyla Türkiye'de kredi kartı sayısı 108,3 milyon, banka kartı sayısı 178,7 milyon ve ön ödemeli kart sayısı 79,8 milyon adet oldu. Toplam kart sayısı ise 366,8 milyon adede ulaşarak geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17 artış gösterdi. —EKONOMİ SERVİSİ

Dizginlenemeyen enflasyonun düşmesi için gelecek sene işaret edilirken, ekonomik göstergeler bozulmaya devam ediyor. Derinleşen ekonomik krizde ücretler enflasyon canavarı karşısında erirken, vatandaşlar çareyi kredi kartında buldu. **Merkez Bankası'nın yayınladığı verilere göre 4 Ağustos haftasında kartlı harcamalar 181.6 milyar TL'ye yükseldi. Böylece kartlı harcamalarda yeni rekora imza atıldı.**



FOTOĞRAF: KARAR ARŞİVİ

PERAKENDE SATIŞ HACMİ AZALDI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) haziran ayına ilişkin perakende satış endekslerini açıkladı. Buna göre sabit fiyatlarla perakende satış hacmi, bir önceki aya göre yüzde 0,1 azaldı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 2,3 artarken gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 1,3, otomotiv yakıtı satışları ise yüzde 0,1 azaldı. Sabit fiyatlarla perakende satış hacmi, bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 28,5 arttı. Bir önceki yılın aynı ayına göre sabit fiyatlarla gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 26,6, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 32, otomotiv yakıtı satışları da yüzde 19,4 artış gösterdi. TÜİK'e göre, cari fiyatlarla perakende ciro, bir önceki aya göre yüzde 4,2 arttı. Aynı ayda cari fiyatlarla gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 6,2, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 2,4, otomotiv yakıtı satışları ise yüzde 8 arttı. Cari fiyatlarla perakende ciro bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 73 arttı. Cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 89,3, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 96,2, otomotiv yakıtı satışları ise yüzde 3,2 artış gösterdi.

TOPLAM CİRODA YATAY SEYİR

TÜİK'in, Haziran ayı Ciro Endeksleri'ne göre **sanayi**, inşaat, ticaret ve hizmet sektörleri toplamında ciro endeksi de yatay seyretti. TÜİK verilerine göre, **sanayi**, inşaat, ticaret ve hizmet sektörleri toplamında ciro endeksi, 2023 yılı Haziran ayında yıllık yüzde 53,4 arttı. Mayıs ayında bu veri yüzde 54,5 olarak kaydedilmişti. Toplam cironun alt detaylarına bakıldığında; 2023 yılı Haziran ayında yıllık **sanayi** sektörü ciro endeksi yüzde 42,5, inşaat ciro endeksi yüzde 74,0, ticaret ciro endeksi yüzde 58,3, hizmet ciro endeksi yüzde 55,8 arttı. **Sanayi**, inşaat, ticaret ve hizmet sektörleri toplamında ciro endeksi, 2023 yılı Haziran ayında aylık yüzde 5,9 arttı. Toplam cironun alt detaylarına bakıldığında; 2023 yılı Haziran ayında aylık **sanayi** sektörü ciro endeksi yüzde 10,7, inşaat ciro endeksi yüzde 3,0, ticaret ciro endeksi yüzde 4,2, hizmet ciro endeksi yüzde 3,3 arttı.

PMI EN DÜŞÜK SEVİYEDE

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) temmuzda eşik değer olan 50'nin altına düşerek 49,9'a geriledi. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI temmuzda nötr seviye 50'nin hafif altına geriledi. Haziranda 51,5 olan endeksin temmuzda 49,9 düzeyinde gerçekleşmesi faaliyet koşullarının genel olarak değişim göstermediğine ve böylece 6 aylık genişleme döneminin sona erdiğine işaret etti. Firmalar, sektörün büyümesindeki duraksamayı genel olarak enflasyonist baskıların güçlenmesine bağladı. Temmuzda girdi maliyetleri enflasyonu üst üste ikinci ay keskin bir şekilde hızlandı ve Mart 2022'den bu yana en yüksek düzeyde gerçekleşti. Anket katılımlarının yarıdan fazlası (yüzde 52), girdi fiyatlarının ay içerisinde yükseldiğini ve bunun genel olarak döviz kurlarındaki artıştan kaynaklandığını ifade etti. Bazı katılımlar ise ücretlerdeki yükselişin genel girdi maliyetlerinde artışa yol açtığını bildirdi. Bu gelişmelerin sonucunda nihai ürün fiyatları da artış gösterdi ve son 16 ayın en yüksek düzeyine ulaşan enflasyon, geçmiş dönem ortalamasının da oldukça üzerinde kaydedildi.



Vize için AB'den acil çözüm istedi

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin vize kısıtlamalarını eleştirdi. İktisadi Kalkınma Vakfı'nın genel kurulunda konuşan Bahçivan şunları söyledi: "**Sanayicilerin** ve ticaret erbabının AB ülkelerindeki ortaklarıyla etkin iletişimi ve ürünlerin etkin pazarlanabilmesi için, firmaların çalışanlarının AB ülkelerine rahatça gidebilmeleri de öncelikli olmalıdır. Ancak heyet, firma ve fuar ziyaretlerinin maliyetleri oldukça yüksektir. Bilhassa iş insanlarımız için son dönemde en ciddi engellerden biri haline gelen vize sorunu konusunda acil rahatlatıcı adımlar atılması gerektiğini yeniden hatırlatmak istiyorum." • **Ekonomi Servisi**



İş dünyası Schengen'de acil rahatlatıcı adımlar bekliyor

İKV Başkanı Zeytinoğlu, vize konusunun tarife dışı engel niteliği taşıdığını söylerken, **ISO Başkanı** Bahçivan da, vize sorununda acil rahatlatıcı adımlar atılması gerektiğini vurguladı. **İTO Başkanı** Avdağaç ise "Gümrük Birliği'nin güncellenmesi ile vize konularının Türkiye'ye karşı bir kart olarak kullanılmasından vazgeçilmelidir" dedi.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkan Yardımcısı **Şekib Avdağaç**, iş dünyasının Türkiye-Avrupa Birliği (AB) bütünleşme sürecinin lokomotif durumunda olduğunu belirtti. İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV) 61. Genel Kurulu'nun toplantısı, **TOBB** İstanbul Hizmet Binası'nda gerçekleştirildi.

Toplantıda konuşan Avdağaç, Türkiye-AB ilişkilerinin 1963'te imzalanan Ankara Anlaşması ile bir yasal temele oturtulduğunu aktardı.

Avdağaç, "Anlaşmadan kısa bir süre sonra, iş dünyamızı süreç hakkında bilgilendirmek ve Türkiye'nin AB ile ilişkilerine katkı vermek üzere, oda sistemi olarak İktisadi Kalkınma Vakfı'nı kurduk." diye konuştu.

Vakfın tarihinin de esasen Türkiye'nin AB ilişkileri tarihi ile paralel olduğunu, İKV'nin iş dünyasının Avrupa Birliği'ne açılan penceresi haline geldiğini ifade eden Avdağaç, şunları kaydetti:

"İktisadi Kalkınma Vakfı, iş dünyası için bir AB okulu, kütüphanesi ve öğretimliği yapıyor. Aynı zamanda, toplumun tüm kesimlerini AB konusunda bilgilendiriyor. Gerçekten hiçbir maddi karşılık beklemeden, AB konularında hükümetlerimize danışmanlık sağlıyor. Bizler de **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği** olarak, oda ve borsalarımızla birlikte, İktisadi Kalkınma Vakfı'nın çalışmalarına katkı sağlamaya devam edeceğiz. İKV'nin Genel Kurulu vesilesiyle, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri konusundaki **TOBB**'un görüşlerini paylaşmak istiyorum. Bütünleşme sürecinin en ileri ve kurumsallaşmış hali iktisadi alanda tezahür etmektedir. İş dünyasının Türkiye'nin AB bütünleşmesine desteği, Türkiye'de ve Avrupa Birliği'nde toplum diğer kesimlerinin önündedir.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Eurochambres tarafından gerçekleştirilen bir saha çalışmasının sonuçları bu söylemimizi onaylamaktadır. Türkiye-AB İş Diyaloğu Projesinin bir faaliyeti olarak, Türkiye'de bir saha çalışması yapıldı. Benzer bir çalışma da 27 AB üyesi ülkelerde yapıldı. Aslında biz bu çalışmaları daha önce 2008 ve 2013'te yapmıştık. Son araştırmamızda şunu



gördük. Türkiye'de iş dünyasının AB katılım sürecine desteği devam ediyor. Bu destek her şeye rağmen hala yüzde 60'ın üzerinde. Bu desteğin çok değerli olduğunu düşünüyorum. Belki Türkiye-AB katılım süreci fiilen durdu. Ancak, var olan gümrük birliği sayesinde iktisadi ilişkiler hız kesmedi."

1996 ile 2022 sonu karşılaştırıldığında, ticaret hacminin 4 kat arttığını anlatan Avdağaç, Avrupa Birliği'nin Türkiye'nin en önemli yabancı sermaye yatırımı kaynağı haline geldiğini söyledi.

Avdağaç, "Gümrük Birliği'nin kapsamını genişletme ve işleyişinde iyileşme ihtiyacını da hepimiz biliyoruz. Kısaca, Gümrük Birliği'nde bir modernizasyon ihtiyacı var. Tarım, hizmetler ve kamu alımları da dahil edilerek, Gümrük Birliği'nin kapsamı genişletilmeli." dedi.

Yeşil ve dijital dönüşüm, Gümrük Birliği modernizasyonu ile birlikte düşünüldüğünde, her iki taraf için de ciddi katkı sağlayacağını belirten Avdağaç, "Araştırmamızda da açıkça görülmüştür ki 2013 yılı sonuçlarıyla karşılaştırıldığında Avrupa Birliği'ndeki işletmelerin Türkiye pazarına ilgisi artmıştır." şeklinde konuştu.

Avdağaç, AB üyesi ülkelerdeki şirketlerin de Gümrük Birliği'nin güncellenmesini desteklediğini vurgulayarak, "Avrupa Birliği'ndeki işletmeler, Yeşil Mutabakat ve dijital tek pazar

hususunda AB ile Türkiye arasındaki iş birliğini de desteklemektedir." ifadelerini kullandı.

'Avro alanında yavaşlamanın daha da derinleşmesi muhtemel'
İstanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da Covid-19 salgını, Rusya-Ukrayna savaşı ve son zamanlarda küresel ekonomilerdeki durgunluğun dünyanın geleceğine yönelik belirsizlikleri artırmaya devam ettiğini söyledi.

Bahçivan, "Çoklu krizler dönemi olarak tanımlanan bu süreçten geçerken yaşadığımız son küresel kriz, enflasyonda son 40 yılın en hızlı yükselişi olarak gündemimize geldi. Enflasyon, birçok ülkede bir yaşam maliyeti krizi boyutuna ulaşırken eşitsizliklerin de ülkelerde daha da arttığına şahit oluyoruz." diye konuştu.

Bahçivan, **sanayicilerin** ve ticaret erbabının AB ülkelerindeki ortaklarıyla etkin iletişimi ve ürünlerin hedef ülkelerde daha rekabetçi bir şekilde pazarlanabilmesi için, firmaların çalışanlarının AB ülkelerine rahatça gidebilmelerinin ürünlerin bu ülkelere rahat ulaşımı kadar öncelikli olması gerektiğini vurgulayarak, şu değerlendirmeyi yaptı:

"Öncelikle heyet, firma ve fuar ziyaretleri için Türkiye tarafının üstlendiği vize, belge, ulaşım, destek ve finansman gibi maliyetler oldukça yüksektir. Bilhassa iş insanlarımız için

son dönemde en ciddi engellerden biri haline gelen vize sorunu konusunda acil rahatlatıcı adımlar atılması gerektiğini yeniden hatırlatmak istiyorum. Aylar sonra verilen randevular, kısa süreli vizeler ve çoğunlukla retle sonuçlanan başvurular ile karşı karşıya kalmaktayız. Umuyoruz ki olumlu gelişmeler sadece beyanat boyutuyla kalmayıp somut adımlarla daha da ileriye taşınabilir."

'Ekonomi hızla değişim ve dönüşüm geçiriyor'

İktisadi Kalkınma Vakfı Başkanı Ayhan Zeytinoğlu da ekonominin hızla değişim ve dönüşüm geçirdiği bir dönemden geçildiğini aktardı.

Zeytinoğlu, "Ekonomide büyüme, istikrar ve verimliliği yakalama çabasına, dijitalleşen dünyaya, uyum ve sürdürülebilir üretim ile iş yöntemlerine geçiş öncelikleri de eklendi. İklim değişikliği tehdidi her geçen gün şiddetleniyor." dedi.

Güncellenmiş ve derinleşmiş bir Gümrük Birliği'nin Türkiye'nin Avrupa tedarik zincirlerindeki konumu ve AB pazarındaki rekabet gücü üzerinde son derece etkili olacağını altını çizen Zeytinoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Özellikle nakliyede Avrupa pazarlarına hızlı ve makul fiyatlarda erişim, rekabet gücünün korunmasını da belirleyen kritik bir etken oluşturuyor. Covid-19 pandemisi sırasında konteynır başına 10 bin doları bulan nakliye ücretleri günümüzde oldukça ucuzladı. Şanghay'dan Rotterdam limanına ulaşım da konteynır ücreti 1500 avroya düştü. Oysa ki İstanbul'dan Rotterdam'a nakliye ücret 2 bin 200 avroyu buluyor. Kamyon ile taşımada ise aynı ücret 3 bin 300 avroya kadar çıkıyor. Bu durum özellikle Çin gibi bir ana tedarikçi ile rekabet söz konusu olduğunda, nakliye ücretlerinin ne kadar belirleyici olduğunu ortaya koyuyor. Muhakkak demir yollarını modernize ederek ve hızlandırarak nakliyede hız ve ücret sorununu çözmeliyiz.

AB, Türkiye'nin Avrupa ülkeleriyle yüksek standartlı demir yolu bağlantısını sağlayacak olan Halkalı-Kapıkule Demir Yolu Projesi'ne 275 milyon avro tutarında bir hibe desteği sağlıyor. (aa)



Zeytinoğlu 5. kez İKV başkanı oldu

Kocaeli Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, 5. kez İktisadi Kalkınma Vakfı Başkanlığı'na seçildi

İKTİSADİ Kalkınma Vakfı (İKV) 61. Olağan Genel Kurulu, TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda düzenlendi. 3 dönemdir İKV Başkanlığı görevinde yer alan Kocaeli Sanayi Odası (KSO) Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, 5. kez başkan seçilerek yeniden görevine devam etti. Zeytinoğlu, 2015 yılında İKV Başkanı seçilerek, o günden bugüne 4 dönemdir bu görevi başarıyla üstlenmekte.

DİVAN KURULU BELLİ OLDU

17 kişilik yönetim kurulu ve 2 kişilik denetim kurulunun belirlendiği genel kurul, Vakfın Kurucu ve Mütavelli Kurum başkanları, Destekçi Kurum temsilcileri ve delegelerin katılımıyla gerçekleşti. Genel Kurul'un Divan Başkanlığı'nı İSO Başkanı Erdal Bahçivan, Divan Başkan Yardımcılığını Kocaeli Sanayi Odası (KSO) Meclis Başkanı Hasan Tahsin Tuğrul ve Divan Yazmanlık görevini İKV Ge-

nel Sekreteri Doç. Dr. Çiğdem Nas üstlendi. Genel Kurulun açılış konuşmaları, İKV Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, TOBB Başkan Yardımcısı ve İTO Başkanı Şekip Avdagiç, İSO Başkanı Erdal Bahçivan tarafından yapıldı.

AB İLİŞKİLERİNDE CANLANMA İHTİYACI
Genel kurul, saygı duruşunda bulunulması ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başladı. Ardından konuşmalara geçildi. İlk konuşmayı yapan Zeytinoğlu şunları söyledi: Ekonominin hızla değişim ve dönüşüm geçirdiği bir dönemden geçmekteyiz. Ekonomide büyüme, istikrar ve verimliliği yakalama çabasına, dijitalleşen dünyaya uyum ve sürdürülebilir üretim ile iş yöntemlerine geçiş öncelikleri de eklendi. İklim değişikliği tehdidi her geçen gün şiddetleniyor. Artan rekabet dünyanın önde gelen ekonomilerini dahi zorluyor ve ticari savunma önlemleri almaya teş-

vik ediyor. Tüm bu değişim ve dönüşümün ortasında Türkiye ile AB ilişkilerinde de bir canlanmanın ihtiyacı içindeyiz.

İŞ DÜNYASI VE SİVİL TOPLUMUN SESİ OLACAĞIZ

İKV olarak Türkiye'nin AB sürecinin canlandırılması, Türkiye'nin haklı tezlerinin savunulması ve iş dünyasının konu ile ilgili temsili gibi görevlerimizi devam edeceğiz. Geçtiğimiz 1 yıl içindeki faaliyetlerimiz ve çalışma programımız hakkındaki bilgileri sizlere dağıtılan faaliyet raporunda bulabilirsiniz. Siz değerli mütevellî ve kurucu kurumlarımızın desteği ve AB Başkanlığımız gibi paydaşlarımız ile birlikte bu süreçte iş dünyası ve sivil toplumun sesi olmaya devam edeceğiz. Saygılarımı sunuyor, Genel Kurulumuzun hayırlı olmasını diliyorum" dedi. (Haber Merkezi)



İKV Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, İKV 61. Olağan Genel Kurul Toplantısı'nın açılış konuşmasını gerçekleştirdi.



Genel kurul, Vakfın Kurucu ve Mütavelli Kurum başkanları, Destekçi Kurum temsilcileri ve delegelerin katılımıyla gerçekleşti.